

Plan för trygghetsskapande arbete

Trombonens förskola

Läsåret 2024/2025

Innehåll

1	Inledning	2
1.1	Planens giltighetstid	2
1.2	Definitioner	2
1.2.1	Aktiva åtgärder.....	2
1.2.2	Diskriminering.....	2
1.2.3	Trakasserier	2
1.2.4	Sexuella trakasserier	2
1.2.5	Kränkande behandling.....	3
1.2.6	Kränkningar	3
2	Arbetet under föregående läsår	3
3	Undersökning av risker och hinder	4
4	Analys av orsaker till risker och hinder	5
5	Åtgärder	7
6	Planerad uppföljning och utvärdering	9
7	Riktlinjer och rutiner för att förhindra kränkningar	9
8	Rutiner då ett barn anser sig utsatt för kränkningar	9
9	Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda	10

1 Inledning

Av skollagen framgår att Haninge kommun i egenskap av huvudman för Trombonen ansvarar för att det i skolans verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och för att en plan mot kränkande behandling upprättas varje år.

Enligt diskrimineringslagen ansvarar Haninge kommun vidare för att ett arbete med aktiva åtgärder bedrivs i förskolornas verksamhet för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Arbetet med de aktiva åtgärderna ska dokumenteras varje år. På Trombonen har vi valt att upprätta ett gemensamt dokument för arbetet mot kränkande behandling och arbetet med de aktiva åtgärderna, Trombonens plan för trygghetsskapande arbete”.

1.1 Planens giltighetstid

Trombonens plan för trygghetsskapande arbete gäller från och med den 1/9-24 till och med 31/8-25.

1.2 Definitioner

1.2.1 Aktiva åtgärder

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom bland annat en förskola motverka diskriminering samt att på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1.2.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

1.2.3 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara ett barn som hånar ett annat barn för att hon bär huvudduk.

1.2.4 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar

närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

1.2.5 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering och ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kränker ett barns värdighet.

Kränkande behandling kan vara av olika karaktär. Fysisk kränkande behandling kan t.ex. bestå av sparkar, slag och knuffningar mot ett barn. Verbal kränkande behandling kan bestå av hot och nedsättande kommentarer riktade till ett barn. Kränkande behandling kan även ske i form av att frysa ut och ge elaka blickar till ett barn.

1.2.6 Kränkningar

Kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier av ett barn utgör kränkningar.

2 Arbetet under föregående läsår

Under föregående läsår har vi arbetat vidare med att göra barnen delaktiga på olika sätt i kartläggning av trygghetsplanen. Barnen har bland annat varit delaktiga vid skrivning av lärlogg och utvecklingssamtal. Vid konflikt på förskolan så har man lyft och diskuterar igenom händelsen, antingen i grupp eller enskilt.

Vi har arbetat med att få vårdnadshavare att samverka med förskolan genom digitala verktyg, men även genom att lyfta vikten av den vardagliga kontakten i hallen.

Genom att informera både nya och redan inskolade föräldrar och genom att hänga upp blanketter i alla hallar där man klart och tydligt kan se hur man loggar in.

Vårt mål är att alla vårdnadshavare lätt ska hitta planen för trygghetsskapande arbete. Därför har vi sett till att den nyaste versionen hänger i alla hallar på alla förskolor.

Vårdnadshavare har fyllt i den årliga enkäten om deras barns trivsel/trygghet. Med resultatet har vi avdelningsvis diskuterat hur vi kan förbättra barnets trivsel/trygghet.

På varje förskola så har man gjort besiktning av gården för att skapa en bättre trygghet och trivsel. Utegruppen har diskuterat miljön och pedagogers tillgänglighet ute på gården.

Pedagoger som inte har gått ICDP har fått möjlighet till det, för att alla ska ha en likvärdig syn på samspelets betydelse.

Språket har haft en stor betydelse under året som har gått, utvalda pedagoger har varit på nätverk och läshörnor har byggts upp.

Vi vill att det trygghetsskapande arbetet ska vara ett levande dokument, därför har vi valt att lägga det under barnrättsteams mötet som vi har varannan vecka. I teamet så har vi representanter från varje förskola som återkopplar tillbaka till deras förskola så att alla blir delaktiga.

Åtgärd:

I och med att vi har gjort planen för trygghetsskapande arbete till ett levande dokument så är alla mer eller mindre delaktiga i olika punkter.

Vi behöver fortsätta att prata och reflektera ute på varje förskola om kränkning, diskriminering, vårt förhållningssätt och hur vår dagliga kontakt med vårdnadshavare kan bli bättre.

Pedagogerna har blivit bättre på att se när något barn har blivit kränkt, det kan man se genom att våra kränkingsanmälningar blivit flera.

Vi har gått igenom åtgärderna som behöver åtgärdas och prickat av en efter en. En del punkter anser vi måste finnas med varje år för att utvecklas och bli ännu bättre.

3 Undersökning av risker och hinder

-Få barnen att vara delaktiga på olika sätt i kartläggning av trygghetsplanen.

-Haninge kommun lämnar årligen ut en enkät till VH angående barnet/barnens vistelsetid på förskolan. där får vi information om hur VH upplever sin egen och sina barns trygghet på förskolan. Vi ser en risk om svarsfrekvensen blir låg.

- Vi ser att vi måste arbeta mer med utemiljön på förskolorna och pedagogernas fördelning på gården. För att förhindra risker/kränkningar som kan uppstå i utemiljön.

- Arbeta för ett bättre samarbete med vårdnadshavare så att vi inte missar viktig information som kan underlätta barnets dag på förskolan.

- Arbeta för att alla pedagoger har gått ICDP så att vi alla har samma baskunskap.

- Arbeta för att Barnkonventionen ska vara ett levande dokument som barnen känner till och är bekanta med. Finns en risk att det annars bara blir tomma ord på ett papper.

- Vi behöver lyfta och bli medvetna om vårt förhållningssätt både barn-barn, barn-pedagog, pedagog-barn och pedagog-pedagog. För det påverkar vår verksamhet. Om inte så kan det blir ett hinder för att verksamheten ska utvecklas.

- Språkutvecklingen behöver stärkas för att undanröja hinder för det sociala samspelet på förskolan, mellan barn-barn och pedagog-barn
- Barnskyddsronden är ett viktigt redskap för att förhindra att barn känner sig rädda i sin dagliga miljö

Pedagogernas risker och hinder på förskolan:

- Självbyggen
- Belysning på gårdarna
- Mellangården, utrymmet mellan kontoret och Skorpionen
- Tempus/Wifi
- Trappor på gårdarna
- Ytterdörrar till förskolan
- utrymmet vid lastkajen
- Djupa gropar på gårdarna
- Klätterställning på stora gården
- Toaletterna
- Städningen

4 Analys av orsaker till risker och hinder

-Barnens medverkan på olika sätt är en viktig del i kartläggningen av trygghetsplanen. Trygghetsplanen finns för att göra barnens vardag bättre och få bort kränkningar och diskriminering.

-När vi inte ut till vårdnadshavare med värdet av inlägg i Unikum, och ett aktivt användande av Tempus, ser vi att det kan leda till brister i kommunikation, och en känsla av otrygghet.

-Vi ser att vi behöver fortsätta arbeta utifrån de brister som framkommer i enkäten.

-Vi behöver hela tiden uppdatera och utveckla vår utemiljö för att hålla den levande. Så att den är anpassad för de barn som går på förskolan. Om vi inte finns utspridda på gården kan vi missa barn som känner en oro eller blir kränkta.

-Om en daglig kontakt med VH vid lämning och hämtning är otillräcklig finns en risk att relevant information kring barnens trivsel och trygghet uteblir. Vilket kan leda till att barnet inte trivs och inte vill gå till förskolan.

-Om vi inte har samma grundutbildning så kan det bli missförstånd i det viktiga samspelet med barnet.

- Barnkonventionen kan bli bara tomma ord om vi inte konkretiserar den
- Vårt förhållningsätt påverkar verksamheten och barngruppen. Både positivt och negativt.
- Språket måste stärkas annars finns det risk för att man hamnar utanför, för att man inte kan kommunicera.
- Om vi inte har barnskyddsronde så vet vi inte vilka områden som barnen tycker är otäcka, då kan vi inte ändra miljön så att alla känner sig trygga.

Pedagogernas analys:

- När vi gör självbyggen är det svårt att säkerställa att det blir godkända byggen. Det finns en risk för skador hos barnen. Vem är ansvarig för underhållet av dessa självbyggen? Vi ser en risk med att vi bygger med "sämre" material som behöver stort underhåll. Kan vi säkerställa att dessa självbyggen är godkända utefter miljöplanen.
- Belysningen på gårdarna är för bristfällig under de mörka årstiderna. Under öppning och stängning blir det väldigt mörkt på gårdarna vilket gör att vi inte ser barnen ordentligt samt att vi inte ser vårdnadshavarna. Det finns en risk för att olyckor sker, att barn skulle kunna bortföras utan att vi ser det.
- Vi ser en stor risk kring området mellan Skorpionen och kontoret. Det är lätt för barnen att vara i skymundan. Det finns en risk för olyckor och bråk. När vi är färre personal ute på gården t ex på morgonen och vid stängning är det svårt att täcka in den här ytan.
- Vi ser att det finns brister i vårt wifi och att våra mobiler krånglar. Detta gör att vi ibland har problem med både incheckning och utcheckning av barn i Tempus. Eftersom det oftast är wifi som är bristfälligt hjälper det inte att vi använder våra Ipad.
- Vi ser en risk vid trapporna på gårdarna för de yngre barnen. Barn har ramlat i dem och det skulle kunna uppstå olyckor.
- Vi har många ytterdörrar på Trombonen. Det finns en risk att barn tar sig in eller ut utan att vi ser det. Det finns en risk att obehörig tar sig in på förskolan. Den största risken ser vi vid dörren i ateljén ut mot lastkajen eftersom det saknas staket ut mot gatan.
- På gårdarna finns det ett par stora gropar i marken. Trots att vi har fått detta åtgärdat av Tornberget återkommer dessa gropar. Vid t ex regn blir de vattenfyllda vilket är en risk för drunkning. Det finns också en risk för att barnen ramlar vid dessa gropar och skadar sig.

- Vi har sett att det finns en risk för fall vid klätterställningen på stora gården, främst för de yngre barnen. Detta skulle kunna leda till allvarliga olyckor.
- Det finns en risk för utsatthet vid toaletterna. Dörrarna är tröga så det är svårt för barnen att stänga dom. De barn som vill ha dörren på glänt får problem med det då dörrarna gärna åker upp på vid gavel. Vi har dåligt med utrymme för avskildhet vid t ex byte av kläder. Det kan vara vid tillfällen som när man har kissat på sig och behöver byta om, detta gäller främst på våra äldre barns avdelningar. Hallen och toaletterna bidrar till en utsatthet vid dessa tillfällen.
- Eftersom vi har städning under verksamhetstid ser vi en risk för halk skador på blött golv, snubbel skador på sladdar

5 Åtgärder

-Genom att barnen är delaktig på många olika sätt i kartläggningen av trygghetsplanen så håller vi planen levande och kan utveckla den efter hand.

-Se till att informera i förväg att enkäten kommer och att det är viktigt att fylla i den för att vi ska kunna utvärdera och ändra ute på förskolorna. Även informera att vi kan hjälpa till om man inte vet hur man ska komma in och fylla i.

-Återkommande utemiljöträffar med de som är med i utemiljögruppen. Fördela sig bättre på gården.

-Vi behöver arbeta med att förstärka en daglig kontakt med VH vid lämning och hämtning. Det är en viktig del förskolans arbete med barns trivsel och trygghet.

-Arbete med vägledningsgrupp ICDP fortsätter för nyanställda pedagoger. Här lyfter vi frågor kring samspel, kulturella skillnader, viktiga vuxna med mera.

-Vi arbetar med "kompis böckerna" ihop med texter från barnkonventionen med de äldre barnen där barnens åsikter diskuteras. Litteratur från "olika förlag" som handlar om jämlikhet läser vi i verksamheten. Vi använder oss av Polyglutt på svenska och andra språk. Utveckla arbetet med hur vi firar Barnkonventionens dag.

-Diskutera förhållningssätt i arbetsgruppen.

-Läsa böcker och göra andra språkstimulerande aktiviteter.

-Se till att ha barnskydds round minst en gång per läsår.

Pedagogernas åtgärder

- Frågan om dessa självbyggen är lyft till ledningen och vi inväntar svar på det. En åtgärd skulle kunna vara att vi inte längre får göra dessa självbyggen utan godkännande från ledningen.
- På gårdarna behövs det mer belysning. På mellangården skulle det behövas belysning vid förrådet, utmed huskroppen och sandlådan.
- Det skulle behövas ett staket för att avskärma den här ytan. Det skulle generera till att vi skulle kunna använda denna yta under dessa tider på ett säkert sätt. Vi skulle även kunna använda denna yta som en lugn zon och till projektarbeten i mindre grupper. Det finns stora potential för denna yta som vi inte använder oss utav idag. Tills vi får ett staket måste vi säkerställa att det finns tillräckligt med personal för att kunna täcka denna yta. Frågan kring detta är lyft till ledningen.
- Idag har vi fått lösa detta genom att använda privata mobiler som ligger på ett annat wifi. Vi ser att detta inte är en optimal lösning. Kommunen måste se över sitt wifi och enheten måste se över mobilerna.
- Se till att det alltid finns en personal vid trapporna när det är yngre barn där.
- Vi skulle önska att det finns en möjlighet att vi kan låsa/låsa upp dörrarna från utsidan. Detta för att vi ska kunna låsa dörrar när vi är ute och minimera risken för att barn går in och gömmer sig utan att vi ser det., samt att obehörig tar sig in på förskolan. Vi har 4 ytterdörrar per gård. För att minska risken vid dörren vid ateljén skulle det behövas ett staket vid Lodjuret. Vi har sett att det är så på de andra förskolorna i enheten. Vi kan inte ha en dörr som gör det möjligt för barnen att ta sig ut direkt på gatan.
- Idag får vi gå ut och sopa ur vatten ur groparna för att minska risken. Detta är inte en hållbar situation. Vi skulle behöva få dessa gropar åtgärdad en gång för alla.
- Vi måste se till att det är en vuxen vid klätterställningen.
- Ta bort handfaten inne på toaletterna så det blir mer utrymme där vilket skulle kunna ge möjlighet att byta om på en avskild plats. Det skulle även göra det lättare för oss i personalen att hjälpa barnen inne på toaletten. Vi skulle även behöva se över dörrarna så att de inte är så tröga och stannar kvar om man vill ha dom på glänt.

Kvälls städning vore att föredra. Om det inte är möjligt måste man prata med städ om att inte lämna dammsugaren med sladd framme så man kan snubbla på den. Man behöver också torka golven bättre för idag är det mycket vatten kvar på golven.

6 Planerad uppföljning och utvärdering

Planerad uppföljning sker under nätverket för trygghetsskapande arbete i slutet på varje termin.

7 Riktlinjer och rutiner för att förhindra kränkningar

Då det hade framkommit ett behov av tydlighet kring användandet av KIA och DF-RESPONS. Åtgärden har varit att hela enheten deltagit i en gedigen föreläsning av personal från säkerhetsavdelningen för att kunna identifiera samt skilja på KIA och DF-RESPONS anmälan.

Vi har också aktivt tittat på filmer som handlar om kränkande behandling samt trygghetsskapande arbete för att utöka förståelsen hos pedagogerna kring dessa begrepp.

För utbildningsförvaltningen samtliga verksamheter finns gemensamma rutiner för att motverka kränkningar och även hantera uppgifter om kränkningar. Dessa finns tillgängliga för förskolans personal i teamsgruppen *Juridik och verksamhetsstöd* i mappen *Kränkande behandling, diskriminering och trygghetsskapande arbete*.

Utöver dessa rutiner har förskolan följande rutiner för att förhindra kränkningar. Rektorn besöker förskolan kontinuerligt och minst en gång per månad bland annat för att säkerställa verksamhetens miljöer ur ett barnperspektiv. Rektorn ansvarar för att ICDP-utbildning pågår kontinuerligt i verksamheten och för att utbildningsfilmen om kränkningar visas för förskolans personal två gånger per år samt skyndsamt för nyanställda. Utbildningsfilmen finns tillgänglig i teamsgruppen *Juridik och verksamhetsstöd* i mappen *Kränkande behandling, diskriminering och trygghetsskapande arbete*.

8 Rutiner då ett barn anser sig utsatt för kränkningar

En förskollärare, barnskötare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn.

Anmälningsskyldigheten gäller för all personal, även vikarier och personal som inte arbetar i barngrupp. Anmälningsskyldigheten gäller oavsett om det är ett annat barn eller en personal som antas ha utsatt barnet. Anmälan ska göras skyndsamt vilket innebär att det helst ska göras samma dag eller dagen efter. Anmälan görs i verksamhetssystemet DF Respons. Om anmälan avser rektorn ska man i stället kontakta verksamhetschef för förskola, Åsa Harge.

En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rektorn är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling och trakasserier i framtiden. Utredningar genomförs av rektorn. Rektorn kan inte delegera ansvaret för utredningarna till annan.

Rektorn ansvarar för och genomför omgående åtgärder för att komma till rätta med brister som har framkommit i utredningen. Arbetsrättsliga åtgärder genomförs i samråd med verksamhetschef för förskola. Rektorn följer upp inom en vecka från att en åtgärd har verkställts, att åtgärden efterlevs och har önskad effekt. Rektorn informerar verksamhetschefen för förskola om framkomna brister och vilka åtgärder som vidtas.

Ett kränkingsärende inklusive utredningen, identifierade och vidtagna åtgärder samt uppföljning dokumenteras i DF respons.

9 Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda

Barnen samverkar genom dagliga samtal som sker vid lämning och hämtning, måltider, samlingar samt vid det aktiva arbetet med lärloggar. VH samverkar genom sitt deltagande i skolenkäten, utvecklingssamtal. Pedagogerna träffas i olika nätverksgrupper som finns, studiedagar där det finns avsedd tid för reflektioner samt APT.

